Vrijdag 1 October 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 4018

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zonaags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

NAPELS GEVALLEN.

Ook Avellino in Italië genomen.

Roden nemen Kritsjev.

RUSSISCHE OPMARS BIJ DE DNJEPR WORDT GESTUIT.
EISENHOWER CONFEREERT MET BADOGLIO.

CONFERENTIE TUSSEN EISENHOWER EN BADOGLIO.

Naar vermeld wordt heeft Generaal Eisenhower Woensdag aan boord van een oorlogsschip te Malta geconfereerd met Maarschalk Badoglio over de militaire samenwerking. Eisenhower werd vergezeld door Generaal Sir Harold Alexander, de Geallieerde territoriaal commandant, Sir Andrew Browne Cunningham, Bevelhebber der Geallieerde vlootstrijdkrachten in de Middellandse Zee, Luchtmaarschalk Sir Arthur Tedder, Bevelhebber van de Luchtmacht in het Middellandse Zeegebied, Harold MacMillan, den Britsen Gezant in Noord-Afrika, en Robert Murphy, den Noordamerikaansen Gezant in Noord-Afrika.

De bekendmaking zeide: „Het voornaamste onderwerp van bespreking was de methode om de meest doeltreffende Italiaanse militaire inspanning aan te wenden tegen den gemeenschappelijken vijand: Duitsland" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 30.9).

DUITSERS MELDEN BESCHIETING VAN NAPELS.

In een middaguitzending zeide de fascistische radio, welke onder Duits toezicht staat: „Op het ogenblik is de Britse vloot Napels aan het beschieten." Er is geen bevestiging van enige andere zijde (Londen, (AP) 30.9).

NAPELS ONTRUIMD DOOR DE DUITSERS.

Een Duits bericht in het Zweedse nieuwsblad „Aftonbladet" zeide, dat de Duitse troepen Napels ontruimen nadat zij de haveninstallaties vernield hadden. Het blad zeide: „Een communistische opstand en sabotage op grote schaal gaven gedeeltelijk aanleiding tot de Duitse ontruiming."

Een Duitse militaire zegsman zeide volgens het bericht in het „Aftonbladet": „De opstandelingen werken samen met de Geallieerden ten Zuiden van Napels. Aangezien de Geallieerden zo vlak bij Napels zitten en teneinde een nieuwe Geallieerde landing in Napels zelf te voorkomen, achtten de Duitse overheden het te risquant om de troepen in de stad te houden" (Stockholm, (AP) 30.9).

3 BRITSE CORRESPONDENTEN NABIJ NAPELS GEDOOD.

Gemeld wordt, dat 3 Britse oorlogscorrespondenten, die zich bij de 5e leger bevonden, nabij Napels werden gedood. Het waren A. B. Austin van de Londense „Daily Herald"; Stewart G. Sale van Reuters en William J. Munday van de „Sedney Morning Herald" en de Londense „News Chronicle".

De Britten, die met vooruitgeschoven eenheden van Mark Clarks pantserstrijdkrachten voorbij Nocera trokken, werden gedood nadat zij gezien hadden hoe de vijandelijke stellingen in de buitenwijken van de stad werden opgeruimd. Ironisch genoeg bereikte het nieuws, dat de correspondenten gedood zijn, Londen, nadat het profetisch verslag van Austin heden in de „Daily Herald" verscheen onder het opschrift: „Op de weg des doods".

Het verslag begon: „Langs de weg des doods rukken wij op naar de vlakten van Napels." Austin zeide: „Het ergste is voorbij. Wij hebben Camarelle veroverd...... en rukken op in Oostelijke richting naar de Vesuvius en Napels. Gedurende de laatste 5 dagen van bittere gevechten heb ik dagelijks kilometers zien afleggen op de weg des doods" (Londen, (AP) 30.9).

HET VIJFDE LEGER RUKT VOORUIT.

Het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika meldt dat het 5e leger zich reeds in de buitenwijken van de stad Torre Annunziata vlak ten Noorden van Napels bevindt, nadat het de vijandelijke achterhoede verslagen had (Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 30.9).

TOENADERING TUSSEN ITALIANEN EN GEALLIEERDEN IN MADRID.

De Italiaanse Ambassadeur in Spanje, de Markies Giacomo Paulucci di Calboldi, hield herhaaldelijk besprekingen met den Noordamerikaansen Ambassadeur Carlton Hayes, terwijl andere Italiaanse diplomaten en leden van de Italiaanse kolonie in Madrid opnieuw toenadering zochten met Noordamerikaanse en Britse vrienden, met wie zij zich niet inlieten sedert het begin van de oorlog. Hayes heeft het zo druk gehad sedert de val van Mussolini, dat hij niet langer kon blijven in San Sebastian, waar zijn zomerkantoor gevestigd is (Madrid, (AP) 30.9).

ZULLEN DE GEALLIEERDEN DE BADOGLIO-REGERING ERKENNEN?

William Frye seint uit Washington:

De Geallieerden zullen waarschijnlijk de Regering van Badoglio en Koning Victor Emmanuel III erkennen en een campagne beginnen om de Italianen bijeen te scharen tegen de fascistische republiek van Mussolini, welke onder beschermheerschap der nazies staat. Dit was de mening van een gezaghebbend persoon, die zeer bekend is met de Italiaanse situatie. Hij voegde eraan toe, dat Eisenhower reeds onderhandelt met de Badoglio-Regering als mede-oorlogvoerende met goedkeuring van de Noordamerikaanse, Britse en Russische Regeringen.

Deze verklaring werd afgelegd in antwoord op vragen betreffende een bericht dat dezer dagen uit de tijdelijke Italiaanse hoofdstad kwam, volgens hetwelk de Noordamerikaanse en Britse soldaten niet geestdriftig zijn over de blijkbare vastberadenheid der Badoglio-Regering om „zich aan de Verenigde Landen als bondgenoot op te dringen".

Het bericht maakte ook bekend, dat de officieren van de Geallieerde militaire regering, die in Zuid-Italië arriveren om het militair bewind over het land op zich te nemen, ontstemd zijn over de huidige situatie, waarbij de Italianen nog steeds de burgerlijke macht oefenen. Op zijn minst een dezer officieren zou afgetreden zijn. Zulk een verborgenheid van de officieren der Geallieerde militaire regering en strijders is wel begrijpelijk, doch loopt juist tegen de houding van het Geallieerde Hoofdcommando en de Geallieerde Regeringen in.

Nadat de soldaten de Italianen als bittere vijanden bestreden hebben vinden zij het natuurlijk nogal moeilijk om hen te ontvangen als wapenbroeders en de Geallieerde officieren, die speciaal geoefend zijn voor de taak om het bezette land te besturen, zijn verbijsterd nu zij hun taak om onbegrijpelijke redenen niet kunnen oefenen.

Men wijst er evenwel op, dat de Badoglio-Regering in verbazingwekkende mate met de Geallieerden heeft samengewerkt, een mate, welke nog niet volledig onthuld kan worden. Welke echter de zwakheden en tekortkomingen van den Koning mogen zijn, het Koninkrijk Huis van Italië heeft een schitterende traditie als basis voor een liberale parlementaire regering, een traditie, die sterker is dan de meeste Noordamerikanen beseffen en het natuurlijke verzamelpunt is voor het herstel van een democratische regering in Italië (Washington, (AP) 1.10).

ITALIANEN VOOR ARBEID IN DUITSLAND OPGEROEPEN.

Frank Brutto seint van de Zwitserse grens:

Berichten, die hier ontvangen worden, delen mede, dat de Duitsers alle mannen tussen 18 en 33 jaar oproepen in vijftien Centrale Italiaanse provincies voor dwangarbeid in Duitsland. Een bericht uit Chiasso aan „La Suisse" van Génève, zeide, dat deze mobilisatie-order naar verwachting naar alle door de nazies bezette provincies zal worden uitgebreid. Naar schatting vallen 5 tot 6 millioen mannen in Italië binnen die leeftijdsgroep. Ook lieten de nazie-commandanten aanplakbiljetten aanbrengen waarbij de volgende groepen worden opgeroepen om zich bij de Duitse overheden aan te melden: de mannen van de vroegere fascistische militie, de mannen van de Italiaanse strijdkrachten, welke gedemobiliseerd werden door de wapenstilstand, de leden van de luchtdoelverdediging en de militaire vliegers. Over het gehele bezette land zijn ook Italiaanse mannen en vrouwen, die zich „vrijwillig willen opgeven" voor werk in Duitsland. (Aan de Zwitsers-Italiaanse grens, (AP) 30.9).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Op 30 September vervolgden onze troepen in de richting van Mogilev hun succesrijke offensief en kwamen zij 12 tot 20 kilometer vooruit.

Na de rivier de Sozh overgestoken te hebben baanden onze troepen zich al vechtende een weg in de stad en spoorwegknooppunt Kritsjev en veroverden het. Onze troepen bezetten ook meer dan 170 plaatsen, waaronder 2 spoorwegstations.

In de richting van Gomel zetten onze troepen hun aanval voort en vorderden zij in sommige sectoren 10 tot 12 kilometer. Hierbij bezetten zij meer dan 50 plaatsen, o.a. het districtscentrum van het Gomel-gebied Svetilovki.

In de richting van Vitebsk overkwamen onze troepen de vijandelijke weerstand en zetten zij hun offensief voort waarbij meer dan 30 plaatsen werden veroverd.

Op 29 September vernielden of ontwrichtten onze troepen aan alle fronten 95 vijandelijke tanks. 37 Duitse vliegtuigen werden in luchtgevechten of door het afweervuur neergeschoten" (Moskou, (AP) 30.9).

FRANS COMMUNIQUÉ.

„Niettegenstaande de systematische slopingen op grote schaal door den vijand alsook dicht opeenliggende mijnenvelden langs de Noordoostelijke kuststrook achtervolgden schoktroepen en patriottische strijdkrachten den vijand, die zich tussen Alerio en Forellio terugtrekt.

Er heerst een scherpe activiteit van onze patrouilles ten Westen van Bastia en Casamozza. In een overval op Barchetta in samenwerking met Marokkaanse Goums en Noordamerikaanse Rangers werd een vijandelijke tank vernield, alsook een pantserwagen. Gisteren deed de Franse luchtmacht een geslaagde aanval op een vijandelijk convooi nabij Bastia. Dezelfde dag onderschepten 5 Franse gevechtsvliegtuigen een belangrijke formatie van vijandelijke bommenwerpers. 4 JU52's en 2 Arado's werden vernield; 3 andere vijandelijke vliegtuigen werden ernstig beschadigd. Onze patrouille leed geen verlies" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 30.9).

LAATSTE WAARSCHUWING AAN FRANSE ONDERKRUIPERS.

Berichten uit Frankrijk zeiden, dat de Duitse onderkruipers Pierre Laval, Marcel Déat en Jacques Doriot een „laatste waarschuwing" ontvangen hebben van de Duitsers, dat een bloedbad tegen Frankrijk zal worden aangericht indien het verzet tegen de Duitse bezetting niet worde gestaakt. De berichten zeiden, dat de moord, welke Dinsdag te Parijs gepleegd werd op den Duitsen arbeidschef in Frankrijk, Julius Ritter, de Duitse furie ten top deed stijgen en aanleiding gaf tot de waarschuwing. Berichten en reizigers uit Frankrijk zeiden, dat de verspreide sabotage en het verzet tegen de Duitse macht bijkans tot een burgeroorlog leiden (Madrid, (AP) 30.9).

NIEUWE DUITSE METHODE OM ARBEIDERS TE KRIJGEN.

Berichten uit Italië meldden, dat de Duitse militaire overheden zeer uitgebreide arrestaties doen onder de Italiaanse fabrieksarbeiders. Dit duidt aan, dat het Reich een nieuwe methode heeft ontworpen om arbeiders te verkrijgen voor de Duitse industrie. De berichten zeiden, dat de arrestaties vermoedelijk gedaan worden wegens „belemmerde activiteiten" en dat de arbeiders, nadat zij enige dagen in de gevangenkampen hebben doorgebracht, door speciale treinen en vrachtwagens in Noordelijke richting vervoerd worden, waarschijnlijk naar Duitsland om er aan het werk gezet te worden (Madrid, (AP) 30.9).

RAPPORT OVER CHILI.

Claude Bowers, de Noordamerikaanse Ambassadeur in Chili bracht een bezoek aan President Roosevelt. Hij zeide hierbij een „informeel rapport over Chili" te hebben uitgebracht. Ook zouden hij en de President het bezoek van den Chileensen Minister van Buitenlandse Zaken, Joaquin Fernandez, besproken hebben.

Laatstgenoemde, die thans in Canada toeft, zal waarschijnlijk op Maandag aanstaande een bezoek aan Roosevelt brengen.

Bowers zeide, dat Fernandez tevreden schijnt te zijn over zijn bevindingen en zelf een „schitterende indruk in dit land heeft gemaakt.

De Ambassadeur ontmoette den President voor het eerst sedert hij vier jaren geleden naar Chili ging (Washington, (AP) 30.9).

Het nieuws van vandaag.

Het Noordamerikaanse 5e leger rolt voort over de kustvlakte van Napels aan de voet van de Vesuvius naar Italië's grootste zeehaven op één na, terwijl de nazietroepen in Noordelijke richting vluchten om ergens voor Rome een nieuwe verdedigingslinie te bezetten.

Het moderne stadje Pompei van 4000 inwoners, dat gebouwd is op de assen van de vergane stad met dezelfde naam, werd onder de voet gelopen door de troepen van Mark Clark op de hellingen van de 1200 meter hoge Vesuvius.

Ook Torr Annunziata viel en heden maakt het Geallieerde communiqué bekend, dat Avellino, kruispunt van wegen ten Oosten van de Vesuvius en Napels, veroverd is. De nazies vluchten uit Napels en laten er slechts rokende puinhopen achter waartussen de lijken van dode Italianen liggen.

Montgomery's 8e leger snelt voort over de vlakte van Foggia en maakt „voortgang volgens het plan". Waar het 8e leger zich thans bevindt werd niet bekendgemaakt, doch blijkbaar is het volgende doel het kustplaatsje Termoli.

Intussen confereerde Generaal Dwight D. Eisenhower met zijn staf op een oorlogsschip te Malta met Maarschalk Pietro Badoglio over de samenwerking welke Italië in de strijd tegen Duitsland zou kunnen bieden. Een belangwekkend telegram uit Washington zegt, dat de Badoglio-Regering waarschijnlijk erkend zal worden door de Geallieerde Regeringen, hoewel de Geallieerde soldaten zelf er niet enthousiast over zijn, dat zij hun vroegere vijanden thans als wapenbroeders zullen krijgen. Het kan verkeren.

De Russische opmars gaat niet meer met zulke grote schreden als tevoren nu men de rivier de Dnjepr bereikt heeft waarlangs de nazies een krachtige verdediging hebben opgeworpen. Adolf Hitler zou aan het Russisch front zijn hoofdkwartier hebben opgeslagen en aan zijn troepen geboden hebben de Dnjeprlinie ten koste van alles te houden. Aan het Centrale front waar nog geen Dnjepr is om het offensief van het Rode leger te stuiten, werd de belangrijke stad Kritsjev veroverd ten Oosten van Roslavl aan de spoorlijnen naar Mogilev.

In Zweden zijn enkele honderden Joden aangekomen, die uit Denemarken vluchtten waar de nazies nu ook met een program begonnen zijn. Voorts wordt uit de Zweedse hoofdstad, Stockholm, gemeld, dat de Duitsers hun slagschepen in de Baltische Zee teruggetrokken hebben.

HOPPENOT OVER HET VOLK VAN DE FRANSE ANTILLEN.

Henri-Etienne Hoppenot, de pas benoemde afgevaardigde in de Verenigde Staten voor het Franse Nationale Comité, zeide bij zijn terugkeer uit Martinique, dat het volk van Frans West-Indië voor de eerste maal sedert de val van Frankrijk „voelt dat het bevrijd is". Hij zeide: „De drukkende atmospheer, welke Martinique en andere bezittingen onder het Vichy-beheer van Admiraal Robert kenmerkte, is verdwenen". Hoppenot confereerde met Adolphe Berle Jr., den waarnemend Staatssecretaris van de Verenigde Staten (Washington, (AP) 30.9).

STETTINIUS ONDER - STAATSSECRETARIS.

Het Comité voor Buitenlandse Zaken van de Senaat keurde unaniem de benoeming van Edward R. Stettinius Jr. tot Onder-Staatssecretaris en opvolger van den afgetreden Sumner Welles goed (Washington, (AP) 30.9).

STIMSON OVER DE U.S.A.-VERLIEZEN.

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Henry Lewis Stimson zeide, dat de verliezen van het Noordamerikaanse leger sedert het begin van de oorlog ongeveer 85.000 man bedragen. Stimson zeide op een persconferentie, dat hieronder vallen de verliezen in de periode 7 December 1941 tot en met 15 September, inbegrepen de verliezen bij Salerno.

De verliezen bij Salerno, waar het Geallieerde bruggehoofd in Italië werd gevestigd en thans wordt uitgebreid, bedragen in totaal 3500 manschappen aan doden, gewonden en vermisten (Washington, (AP) 30.9).

PAUS HEEFT NIET MET ROOSEVELT GETELEFONEERD.

Naar aanleiding van het bericht van 4 September jl. ontvingen wij het volgende telegram van de National Catholic Welfare Conference te Washington:

Gelijktijdig is in de „Osservatore Romano" en in een officieel rapport van het Witte Huis te Washington ontkend dat Zijne Heiligheid de Paus gedurende 50 minuten getelefoneerd zou hebben met President Roosevelt op 4 September jl. Het bericht, zoals dat door Londen was rondgegeven, is door Londen ontleend aan de radio van Berlijn en mist alle grond.

SCHADE IN TURIJN.

Volgens de laatste inlichtingen zijn van de 63 parochiekerken, welke Turijn telt, thans meer dan 40 zodanig vernield, dat gebruik of herstel uitgesloten is. Turijn, voormalig hoofdstad van het Hertogdom Savoije en het Koninkrijk Sardinië, werd sedert begin Juli allerhevigst gebombardeerd en aanvankelijk werd bericht, dat alle 43 parochiekerken waren vernield. Een nieuw bericht spreekt dit tegen en zegt, dat ze wel alle beschadigd zijn, maar dat slechts ruim 40 vernield zijn (n.b. — Red.). Zoals bekend is de Wade, waarin Christus zou zijn gewikkeld alvorens begraven te worden, verborgen op een plek, die slechts bekend is aan den Koning, den Kroonprins en den Cardinaal-Aartsbisschop.

WEDEROPBOUW VAN MILAAN ZAL 30 JAAR VERGEN.

In een Zendbrief aan de geestelijkheid heeft Zijne Eminentie Ildefonso, Cardinaal Schuster, Aartsbisschop van Milaan, gezegd, dat de wederopbouw van Milaan 30 billioen zal kosten en zeker 30 jaar zal vergen. Hierbij is natuurlijk niet inbegrepen alle oud-Romeinse en Middeleeuwse bouwwerk of monument, welker herstel is uitgesloten. De bevolking van Milaan welke voor de oorlog 1.200.000 bedroeg, is thans nog geen 500.000, aldus de Cardinaal-Aartsbisschop. Van het Aartsbisschoppelijk Paleis zijn nog slechts een paar vertrekken enigszins te gebruiken.

EEN BELANGRIJKE REIS VAN DE „QUEEN MARY".

Een rapport, dat gepubliceerd werd over de rol van het lijnschip „Queen Mary" als troepenschip in 1942, onthulde een Duitse samenrotting om het schip met 10.000 Noordamerikaanse man troepen aan boord tot zinken te brengen. De samenrotting werd verijdeld bij de ontdekking van een Duitse radiozender te Sao Paulo in Brazilië.

De marine-correspondent van de „Daily Mail" schreef na de publicatie van het rapport, dat het grote lijnschip ook een belangrijke rol speelde in het redden van de wanhopige situatie bij El Alamein in de vroege zomer van 1942.

„Eens stoomde het recht door een groep van ongeveer 25 vijandelijke duikboten en niet één kreeg de tijd om er een torpedo op te richten.

Het schip voer uit van Engeland met manschappen en voorraden, zijnde ongeveer de helft van een volledig uitgeruste divisie. De reis van Engeland rond Kaap de Goede Hoop naar Suez — een afstand van ongeveer 19.000 km. werd in enkele weken afgelegd, inbegrepen het aandoen van een Zuidafrikaanse haven. Het is veilig te zeggen, dat de „Queen Mary" een grotere rol speelde dan enig ander schip, misschien de grootste afzonderlijke rol van enige gevechtsafdeling, in het redden van de situatie".

De schrijver zeide, dat het lijnschip met een volle lading van Noordamerikaanse troepen aan boord in de winter van 1942 in een reusachtige storm geraakte, welke de zee zodanig opjoeg, dat het schip er bijna door kapseisde. Het voer naar een Noordwestelijke haven toen een enorme golf het schip over de gehele lengte trof. Het bevond zich toen op ongeveer 1100 kilometer van de haven.

„Het schip ging op zijn zij liggen tot de bovendekken overspoeld werden en degenen, die het bemanden—sedert het voer het eerst zee koos—waren ervan overtuigd, dat het zich nooit meer zou oprichten. Zijn veiligheid hing af van niet meer dan 13 cm. Als de „Queen Mary" 13 cm. verder overgeheld was zou het niet meer bestaan" (Londen, (AP) 30.9).

„NOTICIAS GRAFICAS" OPNIEUW GESCHORST.

De Argentijnse overheden schorsten het blad „Noticias Graficas" voor nog twee dagen omdat het Woensdag een redactioneel commentaar leverde waarin de uitgever José Agusti, die thans in arrest is, werd geprezen.

Twee weken geleden werd het blad 7 dagen lang verboden na plaatsing van een artikel over de briefwisseling tussen Segundo Storni en Cordell Hull.

Tegelijk werd Agusti gearresteerd op beschuldiging, dat hij „alarmistische geruchten" verspreide, welke door het persbureau van den President, dat de maatregelen van heden bekendmaakte, als een „smaad voor het land" werden bestempeld (Buenos Aires, (AP) 30.9).

ACADEMIE VOOR DE KOOPVAARDIJ.

Door Roosevelt geprezen als een „belangrijke stap vooruit in het Noordamerikaanse maritiem program" werd een academie van 6.900.000 dollar geopend om de Noordamerikaanse koopvaardij te voorzien van officieren, geheel gelijk Westpoint en Annapolis respectievelijk het leger en de marine dienen. In oorlogstijd heeft de academie een capaciteit voor 2670 cadetten, doch dit aantal zal in vredestijd beperkt worden tot 1200 (Great Neck, New York, (AP) 30.9).

INRUILINGSSCHIP „TEIA MARU" UIT SAIGON VERTROKKEN.

De radio van Tokio meldde, dat het inruilingsschip „Teia Maru" met 600 Noordamerikanen, 50 Canadezen en 50 Chilenen aan boord de haven van Saigon gisteren binnenliep en hedenmiddag weer vertrok (Londen, (AP) 30.9).

De Toekomstmogelijkheden van ons onderwijs.

Statenrede van Goslinga.

De Heer Dr. W. J. Goslinga, bestuursgemachtigde sprak in de Statenvergadering van Donderdag 16 September 1943, waarvan opneming in ons blad verzocht werd:

Mijnheer de Voorzitter,

Gaarne voldoe ik aan het verzoek van u als Statenlid om enige inlichtingen te ontvangen omtrent de toekomst van de leerlingen der A.M.S. in verband met geruchten over Hoger Onderwijs op Curaçao en verdere opleiding **in Amerika.**

Ik mag er hier met voldoening op wijzen dat de Staten reeds op 11 Augustus 1941 in het „Voorlopig' Verslag' over de „Middelbaar Onderwijslandsverordening", dus nog vóór de oprichting der A.M.S. hun grote zorg voor de toekomst der gediplomeerden, zowel die der **B** als die der **A** afdeling, tot uiting brachten.

Immers schreven de Staten daarin op **blz. 2:**

„Een woord van hulde werd aan het Bestuur gebracht voor het feit, dat het de gelegenheid voor het genieten van middelbaar onderwijs in Curaçao openstelt, dat een tweeledig doel heeft, nl. middelbare opleiding 1o van de jongelui, die hier een werkkring wensen te zoeken en 2o van diegenen, die naar Nederland zullen gaan voor verdere studie", en verder op **blz. 3:**

„Enkele leden gaven te kennen, dat zij het onjuist zouden vinden, als de A-afdeling een copie werd van de litterair — economische afdeling van de H.B.S. in Nederland. Deze leden zouden ten aanzien van de A-afdeling van de A.M.S. vóór alles rekening gehouden willen zien met de plaatselijke omstandigheden. In dit verband opperden enkele leden het denkbeeld, dat onderzocht had kunnen worden, of voor een dergelijke inrichting aansluiting te vinden zou zijn met enige hogere opleiding in Zuid-Amerika. Zou het niet goed zijn, zo werd gevraagd, dat nu reeds de gelegenheid geopend werd tot het doen van het aanvullend Staatsexamen tot toelating tot een universiteit voor bepaalde faculteiten?"

Op 18 Augustus d.a.v. antwoordde het Bestuur hierop in de „Memorie van Antwoord" blz. 1 als volgt:

„Gaarne zal het Bestuur een onderzoek instellen naar de mogelijkheid van aansluiting met enige hogere opleiding in Zuid-Amerika, doch niet alleen in Zuid- maar ook in Noord-Amerika, al heeft het Bestuur voor voortgezette studie natuurlijk in de eerste plaats zijn oog op een bevrijd Nederland gericht. Voor de afgestudeerden der B-afdeling is een dergelijk onderzoek nog meer urgent, wijl van deze in de regel kan worden aangenomen, dat zij verder zullen studeren, wat bij de afgestudeerden der A-afdeling veelal niet het geval zal zijn."

Hieruit blijkt overduidelijk dat de toekomst der afgestudeerden onzer A.M.S. reeds voor haar oprichting onderwerp van gedachtenwisseling tussen Staten en Bestuur is geweest. Het doet daarom enigszins vreemd aan dat nu naar aanleiding van een rede van een hoogleraar uit Amerika over steun aan Nederlandse universiteiten, ineens alarm wordt geblazen over de toekomst der leerlingen van de A.M.S. en Hoger Onderwijs op Curaçao. Zelfs werd zonder enig vooronderzoek een vergadering bijeengeroepen waarin o.m. gissingen over de toekomstige studieinrichtingen werden gedaan. Ook werd gesproken over de mogelijkheid van juridische studie, terwijl men deze toch niet direct van de A.M.S. evenmin als van de H.B.S. kan aanvangen, zonder eerst ten minste het Staatsexamen B te doen. Wanneer men het voor een bepaalde categorie opneemt, zoals bv. verleden week de Heer Kroon dat deed voor de buschauffeurs, dan is het toch hoogst noodzakelijk dat men zich tevoren op de hoogte stelle van de mensen die in zo'n bepaalde categorie leven, het geen trouwens de Heer Kroon blijkens zijn verklaring grondig heeft gedaan. Het gewenste vooronderzoek ten aanzien der leerlingen van de hoogste klasse der A.M.S. is nu door mij gedaan en naar aanleiding daarvan kan ik hier mededelen:

In afdeling A zitten drie leerlingen: één ervan, die niet van Nederlandse nationaliteit is, gaat in de handel, één moet in militaire dienst, heeft nu reeds uitstel; één, een meisje, weet nog niet wat ze verder gaat doen.

Hierbij zij opgemerkt dat het A-diploma geen recht van toegang geeft tot enige inrichting voor H.O. in Nederland, doch dat dit diploma juist gericht is op indiensttreding bij handel of administratie.

In afdeling B zitten dertien leerlingen: vijf ervan hebben reeds uitstel van militaire dienst, moeten na hun eindexamen echter direct hun dienstplicht gaan vervullen; één is uit de dienst vrijgelaten om de A.M.S. te doorlopen, is echter gelijktijdig burgerwachter en moet ook direct weer in dienst na het eindexamen; twee worden dan ook direct dienstplichtig; één jongen, niet van Nederlandse nationaliteit, zal in het leger van zijn land gaan dienen; één is niet dienstplichtig gaat in de handel, in een zg. familiezaak. Zo blijven er drie leerlingen over, twee jongens en een meisje; de twee jongens zijn eerst in 1945 dienstplichtig, deze zouden dus één in de rechten worden en moet dus jaar moeten rondlopen; één ervan, een leerling uit Suriname [1]), wil meester eerst Latijn en Grieks studeren om Staatsexamen B te kunnen doen; de ander zou dit examen ook wel willen doen als er een opleiding voor komt; het meisje wil hulpapothekeres, eventueel apothekeres worden; voor de Curaçaose diploma's voor hulpapotheker bestaan hier ter plaatse particuliere opleidingen.

Gedurende de oorlog is het mogelijk hier het Staatsexamen B af te leggen; bij P.B. 1943 No. 42 is het desbetreffende K.B. afgekondigd. Het is een schriftelijk examen, waarvan het gemaakte werk door een examen-commissie in Londen wordt beoordeeld. Een bezitter van het diploma A.M.S.-B behoeft alleen examen in Latijn en Grieks af te leggen, is voor alle overige vakken vrijgesteld.

Indien de dienstplicht van de eerstgenoemde acht candidaten nà hun eindexamen nog zou worden uitgesteld, dan zouden er hierdoor ook nog verschillende zijn, die een opleiding voor Staatsexamen B zouden willen volgen. Sommige zullen echter in 1944 al drie jaar uitstel hebben, hetgeen van grote welwillendheid van het militair gezag getuigt.

Ook bestaat nog de gelegenheid voor de 18 jarigen om te trachten hun dienstplicht eerder te vervullen of om voor zeeofficier te worden opgeleid.

Bezien we het tweede leerjaar der A.M.S., dat in 1945 eindexamen doet, dan zal alsdan ook de dienstplicht op de meeste gediplomeerden beslag leggen. Laat ons hopen en vertrouwen dat inmiddels Nederland weer vrij is en dat onze universiteiten en hogescholen hun deuren dan weer geopend zullen hebben. Van deze plaats mag een woord van hulde gebracht worden aan de hulpactie tot het verschaffen van boeken, tijdschriften en andere hulpmiddelen voor onze inrichtingen van hoger onderwijs, uitgaande van Professor Dr. Johannes A. C. Fagginger Auer.

Voorziende dat er eventueel gevallen zouden zijn van niet-dienstplichtige leerlingen, die bv. dokter zouden willen worden, zo heeft Zijne Excellentie de Gouverneur aan de delegatie, die dit jaar voor onderwijsaangelegenheden naar Suriname werd afgevaardigd, opgedragen een onderzoek in te stellen naar het studeren aan de geneeskundige school aldaar, om later deze studie aan een Nederlandse geneeskundige faculteit voort te zetten. Deze delegatie bestond uit Frater Radulphus, bisschoppelijk inspecteur van het onderwijs en plaatsvervangend gouvernements-inspecteur, Frater Canutus, directeur van het St. Thomascollege en den Inspecteur van het Onderwijs. Door de weg via Suriname in te slaan, zouden de Curaçaose jongelieden aan een Nederlandse onderwijsinrichting buiten Nederland, gaan studeren ook al zou daardoor hun totale studietijd worden verlengd.

Zijne Excellentie de Gouverneur van Suriname zeide welwillende overweging toe, doch de Directeur der medische school deelde mede, dat hij de bestaande reglementen weinig gelegenheid bestond tot bekorting der studie. Een ex-leerling van een Surinaamse M.U.L.O. school heeft zeven jaar nodig om de medische school te doorlopen; dan is hij Surinaams geneeskundige. Dit diploma geeft hem recht om aan een Nederlandse universiteit verder te studeren te beginnen met het doctoraal examen. Hij heeft ten minste drie jaar nodig om de hoedanigheid van Nederlands arts te verwerven. Voor onze A.M.S. leerlingen, die boven het M.U.L.O. diploma nog drie jaar Middelbaar Onderwijs genoten hebben, is de weg via Paramaribo een mijl op zeven, tenzij in de eerste studiejaren aldaar een aanzienlijke bekorting ware aan te brengen en onze leerlingen direct na heropening der Nederlandse universiteiten daarheen zouden kunnen vertrekken met medetelling van de in Paramaribo doorgebrachte studietijd. De huidige reglementen der medische school laten alleen voor zeer knappe leerlingen ten hoogste een **bekorting van één jaar toe,** verklaarde voormelde directeur en enige welwillendheid tegenover de bezitters van ons einddiploma, dat recht geeft tot toelating aan een Nederlandse universiteit, kon de Curaçaose delegatie bij dezen directeur niet berieken. Ik kan hierin thans niet dieper treden; de zaak is nog niet afgedaan; zolang er nog geen gegadigden zijn, is het praematuur erover te redetwisten, hoewel dit wel op die vergadering voor hoger onderwijs op Curaçao is gedaan. Voorshands bestaat er voor het Bestuur geen quaestie van Hoger Onderwijs op Curaçao of niet. Daar houdt zich nu een studie-commissie mee bezig. Belangstelling in onderwijszaken heeft steeds recht op waardering, doch ik meende goed te doen even te laten uitkomen dat de toekomst onzer A.M.S.-leerlingen reeds langs een zaak van ernstige overweging bij Staten en Bestuur is. Niet onvermeld mogen daarom hier de onversaagde pogingen blijven van het geachte Statenlid Dr. da Costa Gomez, ter verwerkelijking van het idee van een opleiding van hogere bestuursambtenaren, dat hem vóór zijn vertrek naar Engeland, niet losliet. Het Bestuur zeide toe indien er oud-leerlingen van de A.M.S. in de administratieve dienst zouden overgaan, deze zaak nader te zullen overwegen. Bedoeld lid dacht in hoofdzaak aan een juridische school boud gesproken een „rechtshogeschool', waaraan ook de practizijns zouden kunnen worden opgeleid. Dit idee ligt binnen het bereikbare, al meen ik toch dat het voor as. hogere juridische ambtenaren, die alreeds het einddiploma A.M.S.-B in hun zaak hebben, beter is Staatsexamen B te doen en gewoon aan een openbare of biezondere universiteit in Nederland te gaan studeren. Dan krijgen wij goed onderlegde mannen als Dr. da Costa Gomez zelf en andere Curaçaose juristen, die reeds op jeugdige leeftijd hier verantwoordelijke posten bekleden. Een voorbereiding van het Staatsexamen B kan bij behoud van den thans op Curaçao aanwezigen bevoegden docent en bij genoegzame deelneming zeker worden toegezegd.

Naar de studiemogelijkheden in Noord-Amerika is ook reeds geinformeerd; hier zou een ex-leerling der A.M.S. A of B op een college misschien in het tweede of derde studiejaar kunnen plaats nemen en eerst na 2 of 3 jaar de eigenlijke universiteit kunnen binnentreden. Ook deze omweg moet voorshands niet worden bewandeld. Bovendien is de keuze van college dan toch in de eerste plaats een zaak der ouders of verzorgers. Het Gouvernement kan hier niet dwingen. Men moet niet alles van de Staat verwachten. In Noord-Amerika bestaan voor vele Curaçaose jongelieden grote moeilijkheden. Daarom zij en blijve het oog van intellectueel Curaçao met het oog van het Bestuur op een bevrijd academisch Nederland gericht!

[1]) Deze leerling was niet op Curaçao toen ik mijn laatste onderzoek waarop deze rede berust uitstelde. Thans aangekomen deelde hij mij mede toch in 1944 in dienst te moeten. Zo blijven er maar 2 leerlingen over.

CONSULAT DE BELGIQUE A CURACAO.

J'ai l'honneur de faire part au publique qu'en date d'aujourd'hui j'ai pris possession comme gérant du Consulat de Belgique à Curacao par mandat de la Legation à Caracas.

Curaçao, le 28 Septembre 1943.

RENE MORENO.

2—2

BEKENDMAKING.

Daar de Heer E. A. CORREA, op eigen verzoek na een diensttijd van ruime jaren, als Kassier van onze Bank aftreedt, maken wij hierbij bekend, dat wij in zijn plaats hebben benoemd den Heer B. CARDOZE.

Maduro & Curiel's Bank.

October 1, 1943.

ARUBA

NOGMAALS „BOTICA DEL PUEBLO".

Naar aanleiding van het door „men" geschreven stuk in uw blad van 28 September jl. onder het boven aangehaalde opschrift, moge het volgende opgemerkt worden.

Het is niet juist, dat „Botica del Pueblo" geen recepten meer mag klaar maken etc., om reden dat er een apotheker met Nederlands diploma moet zijn". Deze zaak werd zeer terecht gesloten, omdat er geen bevoegd apotheker aanwezig is. En met dit bevoegd wordt bedoeld iemand met een Curaçaos of met een Nederlands diploma. Juist in verband hiermede moge opgemerkt worden, dat de laatste twee apothekers van dezelfde Botica del Pueblo N.V. in het bezit waren van een Curaçaos diploma.

Het is niet juist, dat „op Curaçao, en speciaal op Aruba een schaarste aan apothekers heerst". Vast staat immers het volgende: Op Curaçao zijn momenteel in particuliere apotheken zeven bevoegde apothekers werkzaam, waarvan vier met Curaçaos diploma, en drie met Nederlands diploma. Verder zijn er nog drie apothekers met Curaçaos (2) of met Nederlands (1) diploma zonder werkkring, terwijl na 31 December e.k. nummer vier (met Nederlands diploma) beschikbaar komt.

Op Aruba is de toestand nog meer uitzonderlijk. Van de drie daar aanwezige apothekers is er een (met Curaçaos diploma) werkzaam, terwijl er twee (met Nederlands diploma) zonder werkkring rondlopen. Een klein rekensommetje doet zien, dat per 1 Januari 1944 er bij een totaal van dertien apothekers zegge en schrijve zes (waarvan vier met Nederlands diploma) een zeer gerede kans lopen om zonder werkkring te komen. Om nu nog van schaarste te spreken is meer dan belachelijk.

En voor wie even nuchter nadenkt, is het duidelijk, dat bij zo'n stand van zaken het „importeren" van Surinaamse apothekers niet alleen totaal overbodig is, maar zelfs misdadig. Het resultaat hiervan zou uiteindelijk niets anders zijn dan: meer apothekers zonder werk dan met werk.

In het meer bedoeld stuk meent de schrijver, dat de belangen van de Arubaanse bevolking het best gediend zouden zijn door een groter aantal apothekers. Het is toch wel opvallend, dat er drie apothekers zijn, die alle moeite gedaan hebben om op datzelfde Aruba een werkkring te vinden, maar hierin van bepaalde zijde, en enkel uit materialistische overwegingen, op meer dan ergerlijke wijze werden en nog steeds worden tegengewerkt. Dit is toch zeer zeker niet bevorderlijk voor een goede geneesmiddelvoorziening, en dan zijn inderdaad van toepassing schrijvers eigen woorden: „Moet de bevolking en speciaal de arme zieken van de cunucu hiervan de dupe worden? Kan en mag zo'n toestand nog langer bestendigd worden?"

F. E. L. J. A. Meens-Luyten, Apotheker.

RAWSON TOCH NAAR RIO.

Het Persbureau van den Argentijnsen President maakte bekend, dat Generaal Arturo Rawson op 4 October zal vertrekken om zijn post als Ambassadeur in Rio de Janeiro te betrekken (Buenos Aires, (AP) 30.9).

CURAÇAO

GEBEDSDAG VAN ROZENKRANSZONDAG.

In verband met de door Zijne Hoogwaardige Excellentie den Apostolisch Vicarius van Curaçao in gemeenschap met de Bisschoppen van Nederland, Engeland en Wales uitgeschreven gebedsdag voor aanstaande Zondag wordt nog het volgende medegedeeld:

„In de pro-cathedrale kerk van St. Anna zal de Hoogmis worden opgedragen met de speciale intentie om door de Voorspraak van Onze Lieve Vrouw ter Victorie Gods zegen af te smeken over allen, die strijden te land, ter zee of in de lucht, voor spoedige overwinning en bevrijding van Nederland en Indië. Gedurende deze plechtigheid, welke om 9 uur door de Curom zal worden uitgezonden, zal Zijne Hoogwaardige Excellentie de Apostolisch Vicarius een kort woord spreken."

Onnodig lijkt het ons van Redactiewege allen heel hartelijk op te wekken om op Rozenkranszondag deze bizondere gebedsdag mede te vieren, juist in een tijd, dat de vijand, zijn ondergang nabij ziende, dood en verderf over de onschuldige weerlozen zaait.

ONZE LIEVE VROUW VAN VICTORIE.

Zondag as. viert de Kerk het feest van Onze Lieve Vrouw van Victorie.

De naam is later veranderd, doch in deze oorlogstijd bevalt ons deze oude titel toch wel en denken we terug aan wat er de aanleiding was tot de instelling van dit feest.

Gelijk een ieder weet werd de opkomst van de Mahomedanen met hun „heilige oorlog" een voortdurende bedreiging voor het Christelijke Europa.

Ze zijn, laten we dit even bedenken, doorgedrongen tot in Frankrijk, tot Poitiers toe, ze waren in Spanje tot de val van Grenada in 1492. Laten we niet vergeten, dat de Kruistochten eigenlijk mislukt zijn en de Turken na de Middeleeuwen niet uit het Heilig Land zijn verjaagd, doch dat ze dieper in Italië zijn doorgedrongen dan nu vandaag aan de dag Montgomery, dat ze ook voor de stad Wenen gelegen hebben.

Bovenal dienen we niet te vergeten, dat de actie van Paus Pius V een eind gemaakt heeft aan die invasie, die heel het Christendom in West-Europa in gevaar bracht.

Rhodus viel, Corfu, Cyprus, het leek alles zeer gevaarlijk doch gelukkig kon de Paus een vloot bijeen brengen de doge van Venetië hielp. Spanje droeg bij en onder leiding van de bekende Don Juan trok de vloot er op uit.

Engeland heeft aan deze actie tot behoud van het Christendom geen deel gehad, we weten juist dat de Paus, die dit ondernam, Koningin Elizabeth van haar troon vervallen verklaarde.

De Christelijke vloot bestond uit 213 galeien, 30.000 soldaten, 12.900 matrozen, 43000 roeiers, 1800 kanonnen, terwijl de Turkse vloot 222 galeien telde, 750 kanonnen rijk was, terwijl 34 000 soldaten aan boord waren 13.000 matrozen, 41.000 roeiers.

U ziet dus alles bijeen waren daar een 173.000 man meegemoeid. Wat deed de Paus? Wapenen alleen helpen niet, ziet maar naar de geschiedenis der Joden, die heel vertrouwvol durven zeggen. „Het is voor God het zelfde de overwinning te schenken aan weinige of aan velen". Toch gaat het natuurlijk niet aan maar een wonderlijk ingrijpen te verwachten, doch men zal de hulp van God vertrouwvol afsmeken, zo ook deed men op 7 October 1571 en wat geschiedde?

Don Juan verslaat de Turken definitief bij Lepanto, zo definitief dat er sindsdien geen gevaar meer te duchten viel.

De Paus was dankbaar, men had de Rozenkrans gebeden en de overwinning was gekomen, overal hadden de Rozenkransbroederschappen processie gehouden en God had zijn volk verhoord.

De onverschrokken bisschoppen van Nederland laten nu Zondag het volk van Nederland bidden gelijk eertijds Paus Pius V dat deed, en met hen bidden wij dat nu ook een definitieve overwinning mag komen, die het gevaar voor eeuwen afwende.

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE

Afdeling Athletiek.

Men schrijft ons:

De kampioens-wedstrijden van de K.S.C. worden uitgesteld tot Zondag 24 October as. In verband hiermede zullen de inschrijvings-lijsten tot uiterlijk 14 October ingeleverd kunnen worden op Brionplein No. 2 of Huize Don Bosco, Brakke Put Ariba. Athleten van de K.S.C., oefent u de komende weken nog eens ernstig voor de kampioenschappen. Komt regelmatig op de oefeningsuren.

UITSLAG EXAMEN BOEKHOUDEN.

Volgens het programma der Vereniging van Leraren in het Boekhouden, gehouden op 20 en 21 Augustus 1943.

Curaçao: geëxamineerd: 13 candidaten; afgewezen: 8; geslaagd: 5, t.w. D. E. Calvo, S. F. Faasen, J. M. v. Hetten, E. v. Voolen en S. Zonenschain.

Suriname: Geëxamineerd: 2 candidaten; afgewezen 2.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.:** Zaterdag 2 October as. voetbalwedstrijd op het Rif-terrein tussen de clubs A.M.S. en Sithoc.

RECTIFICATIE.

In ons bericht betreffende de voorzitterswisseling van de „Vereniging ter behartiging van de staatkundige belangen van Curaçao" in ons blad van gisteren is helaas een fout geslopen. De oud-voorzitter, die tot erelid benoemd werd, is niet Dr. P. H. („Harry") Maal, doch Dr. Willem Pieter („Willy") Maal, het oud-Statenlid.

Kerkberichten.

Week van 3 October t/m 9 October.

Zo.: Veertiende Zondag na het Octaaf van de H. Drievuldigheid. Tevens Hoogfeest van de Allerheiligste Rozenkrans.

Ma.: H. Franciscus van Assisië, Stichter van de Orde der Minderbroeders.

Wo.: H. Theresia van het Kindje Jezus.

Do. H. Bruno.

Vr: H. Birgitta.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk **'s morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang** te komen biechten.

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK.

Otrabanda.

Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Plechtige Hoogmis ter ere van Maria Koningin van de H. Rozenkrans, om God te smeken voor een spoedige vrede en Gods zegen en steun af te smeken voor de zeelieden en alle strijdenden te land en in de lucht.
19.— Plechtig Lof ter ere van het H. Hart van Maria met preek en processie.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Iedere dag om 19 uur Octobermaandoefeningen.

Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai

Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170. **spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.**

Zondag:

5.— H. Mis.
6.30 H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Plechtige Hoogmis.
18.30 Pontificale of met predicatie van Pastoor Antoninus Spekle O.P.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
Iedere avond om 19 uur Lof.
Biechten: na Lof. Zaterdag na 16 uur

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413.

Zondag:

5.— H. Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Plechtige Hoogmis.
18.30 Plechtig Lof met feestpredicatie en processie.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Ma.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Di.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
19.— Lof.
Biechten: na Lof. Zaterdag de gehele dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967, spreekuur: 8 — 10 uur. Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5. H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.30 Hoogmis, gezongen door de Nederlandse mannenkoor.
17.— Lof met processie.

Weekdagen: 6.30 en 7— H. Mis.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365. **spreekuur 7 — 8.15 uur beh. Zondag.**

Zondag:

5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis (P.)
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).

Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. Za. van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio.

Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367, spreekuur: 7—9 uur (behalve Zondag).

Zondag.

5.— H. Mis (P.); 8.— Hoogmis
19.— Lof.

Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.).
Tijdens de Novene is er iedere avond om 19 uur Lof ter ere van de H. Theresita.
Di.: Feest H. Theresita 7 uur Plechtige H. Mis. 19 uur Pontificaal Lof met feestpredicatie van Pater Anthanasius Volk O.P.
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.

Zo.: 7.— H. Mis; 16.— Lof.
Weekd.: 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof
Do.: 17.15 — 18.15 **Aanbidding voor de vrede** (N).

BUITENLAND.

DUITSE SLAGSCHEPEN NAAR BALTISCHE ZEE.

John Colburn seint uit Stockholm:

De gemelde terugkeer van het Duitse slagschip „Luetzow" naar de Baltische Zee na het grootste deel van de zomer in een Noorse schuilplaats doorgebracht te hebben, gaf aanleiding tot nieuwe bespiegeling ten aanzien van de rol van Duitslands gevechts-schuwe vloot. Men gelooft algemeen, dat alle drie Duitse slagschepen, de „Luetzow", „Tirpitz", en „Scharnhorst" enige tijd in het droogdok moeten doorbrengen alvorens zij gereed zijn om aan een grote strijd deel te nemen. Zweedse correspondenten, die onlangs uit Berlijn **terugkeerden**, zeiden echter, dat daar de algemene indruk is, dat Admiraal Karl Doenitz, Opperbevelhebber van de Duitse vloot, zijn volle vertrouwen vestigt op de duikboten en de grote Duitse slagschepen slechts actief genoeg zal laten zodat zij een groot deel van de Britse vloot te Scapa Flow werkeloos kunnen houden.

De correspondenten zeiden, dat Doenitz de „Tirpitz" en „Scharnhorst" thans ook naar de Zuidatlantische Oceaan zou kunnen zenden nu de route door de Middellandse Zee naar Rusland de noodzaak van de gevaarlijke tocht naar Murmansk via Noorwegens Noordkaap heeft weggenomen. Aangezien de Westkust van Noorwegen binnen het bereik is van de Geallieerde lange afstands bommenwerpers is het mogelijk, dat de Duitsers hun slagvloot zullen houden in bases aan de Baltische Zee van waaruit zij elke invasie-poging van Noord-Duitsland zou kunnen tegengaan. Sommige waarnemers noemden de mogelijkheid, dat de Duitsers enkele zware vlooteenheden op de Baltische Zee nodig zullen hebben ingeval Hitler gedwongen wordt zijn troepen van het Leningradfront en van Finland te ontruimen (Stockholm, (AP) 1.10).

DERDE OORLOGSLENING VOLGEBOEKT.

De Noordamerikaanse Secretaris van de Schatkist Henry Morgenthau maakte bekend, dat de derde binnenlandse oorlogslening van 15 milliard dollar is volgeboekt. (Evansville, Indiana, (AP) 30.9).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Britse vliegtuigen deden gisteren een aanval op de olie-raffinaderij te Yanatha aan de rivier de Irrawaddy in Birma. Een grote olietank werd vernield en 2 andere werden beschadigd. 3 Kleinere tanks werden voorts in brand gezet.

— Het DNB beweerde, dat de Duitse luchtmacht in September 37 Geallieerde koopvaardijschepen met een totaal van 202.500 ton in de Middellandse Zee tot zinken heeft gebracht. 1 Slagschip, 3 kruisers en 3 torpedojagers zouden eveneens in de grond zijn geboord.

— Het DNB beweerde, dat de Duitse marine in September 18 Geallieerde koopvaardijschepen met een totale scheepsruimte van 113.200 ton tot zinken bracht.

Duikboten zouden 88.700 ton voor hun rekening hebben genomen. De Duitsers beweerden voorts, dat in dezelfde periode 17 Geallieerde torpedojagers in de grond werden geboord en dat nog 3 torpedojagers en 1 kruiser beschadigd werden. Er is van Geallieerde zijde geen bevestiging van deze cijfers.

— Een speciaal communiqué van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika maakt bekend, dat Geallieerde troepen van het 5e leger de stad Napels zijn binnengedrongen. De stad is gezuiverd van de Duitsers.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

EINDE C.S.M.-CONFLICT.

In een niet opvallend berichtje voorkomende in uw blad der vorige week, werd door de rechtbank uitspraak gedaan in de vorig jaar zo publiek gemaakte en in de dagbladen kolommen beslaande C.S.M.-quaestie.

Deze uitspraak luidde nietig verklaring van het vonnis voor alle C.S.M.-officieren. Door deze uitspraak zijn de C.S.M. officieren door de rechtbank gerehabiliteerd. Zij waren dus geen onwillige zeelieden, zijn het nog niet, zullen het niet worden ook. Dit voor minder ingewijden.

Doch nu richt ondergetekende zich tot de ingezonden stukken schrijvers gedurende de quaestie van het vorige jaar, speciaal de anti-C.S.M.-schrijvers. Zij hebben de C.S.M.-officieren toen niet gespaard en getracht hen zo veel mogelijk te blameren. Zij beriepen er zich op, dat zij goede vaderlanders waren en hun plicht deden.

Kom aan plichtsbetrachtende Vaderlanders, toont thans, dat ge ook een humaan mens zijt, erkent thans, dat ge verleden jaar op het verkeerde paard gewed hebt en dat ge een goed verliezer zijt.

U als Vaderlander er het vorige jaar niet voor schromende over deze officieren, aan het publiek een verkeerde voorlichting te geven, zal toch zeker geen enkele poging ongedaan laten deze fout te herstellen.

Dus Heren nogmaals de pen ter hand genomen, nogmaals een ingezonden stuk, doch nu een waaruit duidelijk blijkt de volkomen rehabilitatie der C.S.M.-officieren.

Doet het nu!

E. Stam.
Emmastad 71.

Naschrift: Inderdaad, het ware te wensen, dat al diegenen, die toen het hardst geschreeuwd hebben, thans ook eens iets van zich lieten horen. Leven de C.S.M. en de Nederlandse en geallieerde zeelui! — Red.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Vr., 1 Oct.:

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur tel. 553.

Shipping & Supplies: 7.30 tot 23 uur tel. 51 en 458; 23 tot 7.30 uur Meinster tel. 304.

Scheepvaart Afdeling: v.d. Harst, tel. 701, Emmastad 104.

Dok Afdeling: De Klerk, tel. 431 en Prins, tel. 330.

Prot. Gem. Emmastad: Kerkdienst: Zondag 2 October om 9.30 uur (half tien). Voorganger Prof. J. A. C. Fagginger Auer.

Sportclub „Asiento": Voetbalprogramma voor het as. weekeinde: Zaterdag 2 October vriendschappelijke wedstrijd Asiento 2 — M.T.D. 2; terrein Rio Canario; aanvang 15.30 uur. Denk vooral om de aanvangtijd **half vier.**

Zaterdag 2 October vriendschappelijke wedstrijd Asiento veteranen — Zeemacht veteranen; terrein Rio Canario; aanvang 16.30 uur.

Sociëteit „Groot Kwartier": De dansavond, welke eerst door de Sociëteit „Groot Kwartier" gegeven zou worden op 9 October 1943 is vervallen, en zal plaats vinden op 23 October om 20 uur, dit in verband met het geven van een „dansavond" door de biljart-vereniging „Holland". Deze dansavond zal nu door de Sociëteit en de biljart-vereniging in samenwerking worden gegeven, zodat deze enigszins grootser van opzet zal kunnen worden. De dansmuziek zal worden verzorgd door Patricks band. Deze avond is toegankelijk voor alle Nederlandse arbeiders werkzaam bij de C.P.I.M. en voor alle leden der Sport-, Biljart- en Kaartclub. Introductie is in beperkte mate toegestaan. De geïntroduceerde moet in gezelschap van den aanvrager zijn; hieraan zal stipt de hand worden gehouden. Zonder introductie beslist geen toegang. Deze kan worden aangevraagd bij de Heren Schijf en Ramberg, Groot Kwartier.

BEKENDMAKING.

Maximum - verkoopsprijzen voor den Kleinhandel:

1. Aardappelen (alle soorten)	per ½ kg.	f 0.30
2. Bier (Amerikaansch).		
Pon (Feigenspan).	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	" 0.65
	per flesch bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	" 0.55
Piels, Supreme en Ballantine	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	" 0.70
	per flesch bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	" 0.57½
Pabst en Ehret	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	" 0.70
	per flesch bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	" 0.60
Drewry	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	" 0.80
	per flesch bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	" 0.70
Schlitz	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	" 0.85
	per flesch bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	" 72½
Bier (Columbiaansch) Nevada	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	" 0.85
	per flesch bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	" 72½
Bier (alle andere merken en soorten)	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	" 0.90
	per flesch bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	" 0.80
3. Boter		
Guajirita	per blik van 180 gram	" 0.70
Guarina	per blik van 1 Am. pond	" 1.45
	per blik van 4 Am. pond	" 5.25
Pons en Guajirita	per blik van 25 Am. pond	" 26.95
	per half kg. uitgewogen.	" 1.25
Swift	per blik van 200 gram	" 0.57
	per blik van 400 gram	" 1.10
	per blik van 5 Am. pond.	" 5.75
	per blik van 10 Am. pond	" 10.10
	per ½ kg. uitgewogen	" 1.35
Tulipan	per blik van 1 Am. pond	" 1.20
	per blik van 5 Am. pond	" 6.—
	per blik van 10 Am. pond	" 9.40
	per ½ kg. uitgewogen	" 1.35
4. Corned Beef		
Hereford	per blik van 12 Am. ons	" 0.51
Libby en Swift	per blik van 12 Am. ons	" 0.59
	per blik van 8 Am. ons	" 0.40
Alle andere merken	per blik van 12 Am. ons	" 0.55
	per blik van 8 Am. ons	" 0.40
5. Gedroogde en Gezouten Vis.	per ½ kg.	" 1.10
6. Groente en Fruit		
Andijvie	per bosje van 2 ons	" 0.10
Bakbananen	per stuk	" 0.07½
Giambo	per hoopje van 2½ ons	" 0.10
Jams	per ½ kg.	" 0.25
Kalebas	per stuk van 15 ons	" 0.90
Komkommers (kleine)	per hoopje van 3 ons	" 0.25
Kool (witte)	per ½ kg.	" 0.35
Kousebanden	per bosje van 2 ons	" 0.25
Pompoen	per stuk van 10 ons	" 0.30
Roode bieten	per bosje van 4½ ons	" 0.20
Salade	per bosje van 1½ ons	" 0.15
Salade komkommer	per stuk van 3 ons	" 0.30
Sinaasappelen (behalve Am. import).	per stuk	" 0.06
Snijboonen	per hoopje van 1 ons	" 0.15
Soepgroente	per bosje van ½ ons	" 0.10
Spinazie	per bosje van 3 ons	" 0.10
Tomaten	per stuk van 1 ons	" 0.12½
Warmoes	per bosje van 2 ons	" 0.10
Wortelen	per bosje van 3 ons	" 0.20
Zoete Aardappelen	per 1½ kg.	" 0.25
7. Kippeneieren	per stuk.	" 0.15
8. Kippenvoer		
Gemengd Graan	per ½ kg.	" 0.15
Layena	per ½ kg.	" 0.15
Growena	per ½ kg.	" 0.17½
Startena	per ½ kg.	" 0.17½
9. Limonade		
Coca Cola, Pepsi Cola, Lime Cola en Rony Cola — in 6 oz. flesschen	bij alle soorten verkoop	" 0.15
Alle andere soorten limonade	bij verkoop door vergunninghouders per flesch	" 0.25
	bij andere verkoop dan hiervoor genoemd per flesch	" 0.20
	bij verkoop door de bottelarij of fabriek per dozijn — in flesschen van 12 oz.	" 1.75
10. Lucifers		
Independence	per pak van 10 doosjes	" 0.25
	por doosje	" 0.02½
Estrella en One Star	per pak van 10 doosjes	" 0.22½
	por doosje	" 0.02½
Fire Chief, Lite King en alle andere merken	per pak van 10 of 12 doosjes	" 0.20
	por doosje	" 0.02½
11. Mais	per ½ kg.	" 0.10
	per cana (d.i. 0.75 kg)	" 0.15
12. Maismeel	per cana (d.i. 0.75 kg)	" 0.18
-3. Margarina	per ½ kg.	" 0.72½
14. Melk in blik		
Carnation	per blik van 14½ Am. ons	" 0.27
	per blik van 6 Am. ons	" 0.14
Ideal	per blik van 14½ Am. ons	" 0.29
	per blik van 6 Am. ons	" 0.15
Chilford	per blik van 6 Am. ons	" 0.14
Gloria, Golden State, Pet n Peerless	per blik van 14½ Am. ons	" 0.30
	per blik van 6 Am. ons	" 0.15
Sweet Sue	per blik van 14½ Am. ons	" 0.30
Alle andere merken	per blik van 14½ Am. ons	" 0.26
	per blik van 6 Am. ons	" 0.13
15. Melk in poedervorm		
Klim	per blik van 1 Am. pond	" 1.70
	per blik van 2½ Am. pond	" 3.35
	per blik van 5 Am. pond	" 6.20
16. Reuzel	per ½ kg.	" 0.60
17. Rijst	per ½ kg.	" 0.27
18. Sigaretten (Am. import).	per pakje van 20 stuks	" 0.42½
	per carton van 10 pakjes	" 3.80
	per 10 pakjes los	" 3.80
19. Sodawater	per 12 flesschen van 12 oz.	" 1.20
	per flesch	" 0.15
20. Spijsolie	per liter	" 0.95
21. Suiker, bruin	per ½ kg.	" 0.16
Suiker, wit.	per ½ kg.	" 0.18
	per zakje van 5 Am. pond	" 0.76
22. Tarwemeel	per ½ kg.	" 0.14
23. Uien	per ½ kg.	" 0.25
24. Visch (versch)		
Red Snapper	per 1 kg. afgehaald van de barken aan de Ruyterkade	" 1.25
	Bij hoeveelheden van 50 kg of meer afgehaald aan de barken aan de Ruyterkade	" 0.90
25. Vleesch (versch)		
Rundvleesch		
Haas	per ½ kg.	" 1.75
Biefstuk	per ½ kg.	" 0.85
Roastbeef	per ½ kg.	" 0.65
Soepvlees zonder been	per ½ kg.	" 0.55
Soepvleesch met been	per ½ kg.	" 0.50
Beenderen	per ½ kg.	" 0.25
Staart	per ½ kg.	" 0.35
Tong	per stuk	" 2.—
Nieren	per stuk	" 0.30
Lever	per ½ kg.	" 1.10
Hart	per stuk	" 0.50
Hersenen	per stuk	" 0.50
Vet	per ½ kg.	" 0.30
Geitenvleesch	per ½ kg.	" 0.85
Geitenlever	per stuk	" 1.25
Schapenvleesch	per ½ kg.	" 0.95
Schapenlever	per stuk	" 1.25
Varkensvleesch	per ½ kg.	" 1.—
26. Zaklantaarnbatterijen	per stuk	" 0.28

Maximum-verkoopsprijzen voor den Groothandel:

1. Bier (Amerikaansch)		
Pon (Feigenspan)	per doos van 24 flesschen	f 11.—
Piels, Supreme en Ballantine	per doos van 24 flesschen	" 11.50
Pabst	per doos van 24 flesschen	" 11.90
Ehret	per doos van 24 flesschen	" 12.—
Drewry	per doos van 24 flesschen	" 14.—
Schlitz.	per doos van 24 flesschen	" 14.50
Bier (Colombiaansch)		
Nevada	per 60 flesschen	" 36.30
	bij andere hoeveelheden naar evenredigheid	
Bier (alle andere merken en soorten)	per 60 flesschen	" 41.—
	bij andere hoeveelheden naar evenredigheid	
2. Boter		
Guajirita	per kist van 48 blik van 180 gram	" 28.75
Guarina	per kist van 24 blik van 1 Am. pond	" 31.25
	per kist van 6 blik van 4 Am. pond	" 28.75
Pons en Guajirita	per kist van 2 blik van 25 Am. pond	" 50.—
Swift	per kist van 6 blik van 10 Am. pond	" 50.35
	per kist van 12 blik van 5 Am. pond	" 57.40
	per kist van 48 blik van 400 gram	" 43.60
	per kist van 100 blik van 200 gram	" 47.60
Tulipan	per kist van 10 blik van 10 Am. pond	" 78.30
	per kist van 15 blik van 5 Am. pond	" 66.—
	per kist van 50 blik van 1 Am. pond	" 50.—
3. Gedroogde en Gezouten Visch	per kist van 100 Am. pond	" 62.—
4. Gezouten Varkenskoppen		
Armour	per vat van 200 Am. pond	" 62.10
Wilson	per vat van 200 Am. pond	" 69.50
5. Gezouten varkenstaarten	per vat van 100 Am. pond	" 42.75
Armour	per vat van 200 Am. pond	" 80.—
6. Gezouten vleesch	per vat van 200 Am. pond	" 96.70
Armour (met beenderen (zonder beenderen)	per vat van 200 Am. pond	"113.20
7. Lucifers	per kist van 5 gros	" 11.50
Fire Chief	per kist van 5 gros	" 12.15
Lite King	per kist van 5 gros	" 15.50
Independence	per kist van 20 gros	" 55.—
Estrella	per kist van 8⅓ gros	" 22.—
One Star		
8. Margarine		
Flora Danica	per kist van 4 blik van 10 kg.	" 42.90
	per kist van 2 blik van 20 kg.	" 42.90
9. Melk in blik		
Carnation	per doos van 48 blik van 14½ Am. ons	" 10.90
	per doos van 96 blik van 6 Am. ons	" 10.90
Ideal	per doos van 48 blik van 14½ Am. ons	" 11.55
	per doos van 96 blik van 6 Am. ons	" 11.95
Chilford	per doos van 72 blik van 6 Am. ons	" 8.15
Gloria en Pet	per doos van 48 blik van 14½ Am. ons	" 12.25
	per doos van 96 blik van 6 Am. ons	" 12.25
Golden State	per doos van 48 blik van 14½ Am. ons	" 11.95
	per doos van 96 blik van 6 Am. ons	" 11.95
Peerless	per doos van 48 blik van 14½ Am. ons	" 11.90
	per doos van 96 blik van 6 Am. ons	" 11.90
Sweet Sue	per doos van 48 blik van 14½ Am. ons	" 12.05
	per doos van 96 blik van 6 Am. ons	" 12.05
Alle andere merken	per doos van 48 blik van 14½ Am. ons	" 10.55
	per doos van 96 blik van 6 Am. ons	" 10.50
10. Melk in poedervorm		
Klim	per kist van 60 blik van 1 Am. pond	" 87.50
	per kist van 30 blik van 2½ Am. pond	" 87.—
	per kist van 12 blik van 5 Am. pond	" 64.80
11. Reuzel		
Patrona	per kist van 25 kg.	" 21.80
12. Spijsolie		
Patrona	per kist van 2 × 16 liter	" 26.—
13. Suiker, Bruin	per baal van 250 Am. pond	" 23.05
Suiker, Wit	per baal van 100 Am. pond	" 12.50
	per baal van 20 zakjes van 5 Am. pond	" 13.40
14 Uien	per krat van 25 kg.	" 7.10
15 Vleesch (versch)		
Rundvleesch	per 1 kg. geslacht gewogen	" 0.85
Geitenvleesch	per 1 kg. geslacht gewogen	" 0.90
Schapenvleesch	per 1 kg. geslacht gewogen	" 1.—
Varkensvleesch	per 1 kg. geslacht gewogen	" 1.—

H. Handelaren zijn verplicht een lijst met de daarop voorkomende maximumprijzen in hun localiteit op te hangen; deze lijsten zijn verkrijgbaar op het Bureau voor Sociale- en Economische Zaken, Scharlooweg No. 76.

Het Hoofd van het Bureau voor
Sociale- en Economische Zaken,